

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și administrațiunea :

Brașov, piața mare Nr. 22. „Gazeta“ iese
Miercuri. Vineri și Duminică.

Prețurile abonamentului :

Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe
trei luni 2 fl. 50 cr. Teri externe pe șase
luni 14 fr., pe un an 28 franci.

Să prenumeră :

la poștele c. și r. și pe la dd. corespondenți.

Anunțurile :

una serie garmondă 6 cr. și timbru de 30
cr. v. a. pentru fiecare publicare. — Scri-
sorii nefrancate nu se primesc. — Manu-
scripte nu se retrănit.

Anulă XLVII

Nr. 10.

Mercuri 25 Ianuaru st. v.

1884.

Brașov 25 Ianuaru st. v.

Nu e și de la Dumnezeu, în care se nu ne vină la cunoștință nouă casuri de prigonire, la care este spusă ași libertatea, naționalitatea și limba poporului român dintre Carpați și Tisa. Pote le-ar mai suportă bietul Român cum le-a mai suportat în speranță, că va sosi odată și pentru el ziua dreptății cu sora ei încălditor și binefacător, numai limba lui strămoșească, ceea ce are mai scump și cel leagă de sîmul mamei sale, se i se lase neatinsă. Când loviturile dușmane se îndreptă în contra dulcei sale limbe, când nesocotitele unelte ale despotiei naționale, sub care gemem, lovesc cu dispreț și în acest scump tesaur, sângele românului fierbe și elocotesce în vinele sale, totă ființa lui se transformă și atunci îl poți cunoște și te poți convinge, că este în adevăr armașul acelor bravi din veacurile trecute, cari au luptat mai mult pentru limbă decât pentru viață.

De câte ori ne plângem că ni se persecută limba, ni se respunde: este lege, care vîrtă se vî folositi de idiomul vostru în biserică, în școlă, în comună, și puteți se adresați și cererile private către toate oficiile din țera în limba voastră. Pote se fiă o asemenea lege, nu este înse cine se păzescă, ca norme ei să se respecteze, căci cei ce sunt chemați a veghia asupra executării ei, sunt tocmai aceia, cari o desconsideră și o calca mai cumplit.

Nimic nu pote ilustra mai bine stările mizerabile, ce le-a creat curentul intolerant, ce se propagă și se nutrește mereu de către sferile guvernamentale, și nefericitul principiu ce s'a nunciat totu de acolo, după care „statul este numai al Maghiarului și limba în stat se fiă arași numai și numai a Maghiarului“, decât asulă ce n'lu relateză un vrednic preot și care îl publicăm mai la vale. Faptul vorbesse destul de elocuent și n'are lipsă de comentari.

Legile dela 1868 au arătat marginea, până unde se se estindă predominarea rassei și a limbei maghiare în stat. Nenorocirea a fost înse, acele legi nu oferă nici o garanție valabilă și au lăsat totu laptele pe gura vitelului. Nu a luat nici măcar o singură măsură de precauțiune în acea epocă fatală, când s'a aurit pînțul servitutei, la care au fost supuse din pu poporele nemaghiare din acest stat și te știu, că, decă fi dai copilul cuțitul în mînă, este mai mult ca sigur, că se va tăia el.

Nu o întemplantare, duoe, ci mii și mii de cari dovedesc că Maghiarii se află ași în situația copilului, care se jocă cu cuțitul ascuțit, ce i s'a dat în mînă, căci decă Maghiarii fi ajunsu la maturitate politică nu ar fi cu tință se se petreacă în țera astfel de lucruri ră capu, absurde și primejdiose totodată, ceea ce se petrece astăzi deșteptându și nundu în inima Nemaghiarilor cea mai grozavă tipă în contra națiunei maghiare, care ndu mică la numeru și prin urmare slabă, trebui din contră se se străduiescă a câștiga înțiuța tuturor neamurilor, de cari este înghiurată și impresurată ca printr'unu inel feru.

Ceea ce este înse mai primejdiosu în împrejurările actuale, e faptul, că guvernul actualu pecăuitu așa de mult și a mersu deja așa departe pe cărarea prăpăstioasă a exclusivismului despotice național, încatu astăzi și se lescă nu mai are forța morală de a curmă

reul, nu mai este elu, care împinge, ci este împinsu de spiritele rele, ce le-a deșteptat.

În fața unor asemenea triste împrejurări suntem mai mult ca ori și când așavși la propriile nostre puteri, cari trebuie se le unim din ce în ce mai mult și se le încordăm din ce în ce mai tare spre a ne pute apără cu toate mijlocele legiuite în contra fatalei cruciade, ce s'a pornit spre nimicirea limbei nostre naționale, singura avere și singura mângăiere ce ne-a mai rămas în aceste vremuri grele!

Prigonirea limbei române.

De pe malul Târnavelor, Ianuaru 1884.

(Nu mai putem răbdă.) Patruzeci de ani sunt, de când pentru prima dată am vedut sora ce luminează și încăldesce scumpa mi patriă, și că pruncu am suferit calamitățile anului 1848 — ascunsu fiindu în sîmul pădurilor, de părinți, cari imi diceau: nu face larmă, că vinu Ungurii și ne omor. Nici de mâncare nu cutezam se ceru de frica ce intrase în mine. Dela această catastrofă, ce a trecut peste patria mea, și până în ziua de ași cunosc toate suferințele națiunei mele, cari sunt varii, sfâșietore de inimă. și cari contribue multu la scurtarea vieții mele.

Națiunea română s'a pronunțat de nenumerate ori asupra situațiunei triste, în care se află. Vocea națiunei, afară de Dumnezeu altul nu vrea s'o asculte. Națiunea la rëndul seu își va implini datorința. Nu vreu se me amestecă ași în marea afacere națională. Această afacere se ține de alții și cu deosebire de aceia cari sunt probați în luptă.

Alteceva e ce vreu eu a descoperi cu această ocaziune stimatului publicu, care cetesce acestu diaru. În 27 a lunei Ianuaru a. c. călătorind eu pe drumul de feru de eătră Sibiu spre Teiuș am ajunsu la stațiunea Copșa-mică, avendu biletul de călătoriă numai până aci. Am trebuitu der se mi scotu altu biletu spre Teiuș, der ce se veți și ce se auți? casierul dela această stațiune „mi-a refusat biletul de călătoriă din causă, că „am cutezat alu cere în limba română și mi spuse, că aci se știu că e Ungaria și se lu ceru unguresce, și decă nu-o facu mi dîse, arătându cu mîna, se me duc dracului în țera românească. L'am provocat de repețe ori pentru biletu dicându că lu voi pîrî. — „Nu mi pasă“ fu respunsul lui într'unu tonu selbaticu, și de ai sedă aci trei zile nu lu capet. Ve dëndu atăta cutezanță și o așa mișeliă am mersu în biroul șefului de stațiune luându mi un martore sas din Mediaș. Cele spuse de casierul, în altu chipu mi le spuse șeful, că decă nu știu unguresce se me duc în America, că aci nu mai am loc. Am cerutu protocolul ca se însemnu cele petrecute, atunci luându și din capu șepca mi-a făcutu un mare complimentu și cu mîna mi aretă ușa c'unu tonu duru și bruscu. Dela Caiafa la Pilat și totul a fostu gata. Biletul mi l'a scos în cele din urma unu Evreu cu numele D. Cziron din Aghirbiciu.

Acestea mi s'au întemplantu în patria mea unde regulat mi solvescu contribuțiunea și unde în calitatea mea de preotu, după ce predicu la poporu morala Evangheliei creștine, ilu învêtu se fie ascultătoru de mii marii lui, cari portă afacerile țerei și totuși am fostu insultat mai rău ca unu ce vreodată a fostu trădătoru de patriă seu

care lucră contra statului — ori spre nimicirea altei națiuni conlocitoare.

Știu Domnule Redactor că vei dice: acesta nu-i minune! de acestea vedem în toate zilele! Eu dicu că e mare minune. — Eu și limba mea desprețită în patria mea, se mai pote? Eu nu mi lapedu naționalitatea, limba, datinile și religiunea, și nu mi reneg patria, decă m'ar imbiă cineva cu totă averea pământului. Pentru mine aceste sunt sante tesaur alătorea cu împărăția ceriurilor, pentru aceste ori cându abdicu de această viață. Se audă ori și cine aceste dela mine — că sângele milu dau și pe lângă acestea stau. Der eu insultat a casă insultat în drumu, nu mai pot suferi! Nu mai pot — isu desperat. Sângele în mine ferbe, mi încă creeri, am devenit ca patria mea se mi se pară ca unu arest. A nu mai pute trăi ca Român a nuți mai pute vorbi limba nici la scoterea unui biletu de călătoriă în o țera unde din trei părți a locuitorilor duoe și mai bine sunt Romani, ce însemneză acesta? — ...

A uitat Maghiarul îngâmfat relele trecute și năsușce a provocă altele noue, elu are puterea în mînă, vrea se ne nemicescă pre toti și nu și aduce aminte, că forța forța nasce. De aș înțelni acuma pe cineva cetindu „Viitorul“ d-lor Dr. Gall & Z. Rozescu se-lu plēsesc cu elu preste ochi și se-lu deșteptu, căci cu frațiatea auar am patit o și su satalu până în gatu de ea. Ba se știu, că oșele mele se vor amestecă în pământu cu oșele celor ce ne tiranizează ași așa de crudu, aș lăsă mai bine se le consume focul și cenușă se se ventre în aeru.

Dușmanii vreu se ne scotă din pământul strămoșesc — cum? Nu pricepu! Der pe cărarile apucate niciodată apoi de terore și forță nu ne pasă; unu, după cum ne-au aștat și ne așit, mereu dăm peptu cu dece.

Decă din partea guvernului se dau instructii subalternilor în toate ramurile vieții publice spre a ne desconsideră limba și a ne trămite cu ea prin România și America, cum am patit o, — eu prin America pe unde nu au fost moși de strămoșii mei, — și decă în unu așa modu vreu a ne forță la învêțarea limbei maghiare, noi din contra trebuie se ne aporam din răpuleri scumpa și dulcea noastră limbă, sperându, că decă vom luptă cu bărbăția se va recunoste limba noastră în patria noastră și de către națiunile conlocitoare. După 17 seculi, ce i-am petrecut în Ardelul nostru cu limba propriă, cu datinile și legea noastră și cu o mulțime de fapte demne de istoriă întru aperarea patriei, astăzi limba română se află în pericolu de a apune; s'a jurat dușmanul în contra ei. Se ne juram și noi, că o vom apără. Vampirii guvernului de ași vreau cu ori ce preț a ne nimic și totuși nu cred se fie Maghiari curați ci printre argații guvernului sunt totu soiu de gunoie ale națiunilor conlocitoare și străine. Aceștia sunt semență vrajbei și a discordiei, cari facu a se urî până la răsburare poporele conlocitoare, și le turbură, le amărescu viața! După toate relele ce suferim nu mai putem răbdă.

Aceste servescă din partea mea și ca reclamare și acuzare la adresa onor. direcțiunei a drumului ferat de statu asupra îngâmfatului șefu și casieru dela stațiunea Copșa-mică.

Obregia 31 Ianuaru n. 1884.

Artimonu Blășianu.
preotu român.

Cronica evenimentelor politice.

Oficiosii unguri se silescu din resputeri de a lăți credință, că Majestatea S'a de aceea a chemat la sine pe primatul Simor și pe tavernicul comite Cziraky, ca se-i mustre, că de ce facu opozițiune maestrului și stăpânului lor Tisza. Față de acesta declară foia primatului „Magyar Allam“, că toate câte le-a răspândit biroul de presă din Pesta, sunt scornituri fără de nici o basă, iar opoziționalul „Pesti Naplo“ scrie următoarele: „Ministrul președinte se teme. A face alegerile dietale sub împrejurările actuale ar fi foarte riscat. De aceea s'a gândit Uisza: me voiu duce la regele și 'lă voiu rugă să se lase și să se ia în alu său scut. Regele a ascultat pe servul său. Cine scie, ce și-a gândit, numai aceea nu și-a putut'o gândi, că Tisza Kalman e gata la toate. Căci, în adevăr, nu există o umilire și o renegare de principiu, la care nu ar fi gata d-lă Tisza, decât i se cere. Unui asemenea servul domnului său nu-i dă drumulă bucuros, pe câtă timp îl mai pôte întrebunța. Aceea, că ore regele mai pôte ține pe Tisza, depinde de acolo, cum se va puté ține Tisza însuși.

Ministrul președinte scie foarte bine că nu se pôte ține contra opozițiunii magnaților și a aliaților lor, de aceea și-a gândit, că decât Majestatea S'a va interveni în favoarea lui la primatul și prin comitele Cziraky la magnați, atunci pôte îi voru ierta acești și nu îi voru mai face opozițiune nici în camera magnaților, nici în societatea din Pesta, nici la alegeri. Fără îndoielă că Tisza a rugat pe Majestatea S'a, de ală recomanda bunăvoții primatului și a aristocrației, ca se-i ierte păcatele și să nu se scóle contra lui, deoarece de aci încolo se va purta bine. Regele, ori ce își va și gândit, și face lui Tisza plăcerea de ală împăca cu primatul și cu Cziraky. Acesta va și înse cea din urmă plăcere ce i-o face. Decea Majestatea S'a a dorit se voru reține de ai face opozițiune, dăr ca se sprijinescă pe Tisza, n'a putut cere regele dâșii. Aceea însă n'a putut împiedeca d-lă Tisza, ca cei doi consilieri secreți ai monarhului se nulă sfătuiescă după convicțiunea lor interioră. După ce ministrul președinte nu s'a putut unī nici cu Irányi și stângă extremă, nici cu Szilágyi și opozițiunea moderată contra clerului și a magnaților, încercă de a se unī cu primatul și cu conservativii în contra opozițiunii camerei. Să pôte înse, că tocmai aceea împrejurare, dela care a așteptat întărirea domnirii sale: „audiența primatului la regele, va grabi numai căderea s'a.“ Neîndoios este, că mare parte a aristocrației va luptă la alegeri cu totă influința ei contra lui Tisza. . .“

Representanții comitatului Clușiu, întruniți în adunarea generală a consiliului municipal, a au votat încredere d-lui ministru președinte Tisza pentru atitudinea și procederea s'a în afacerea croată. Foile maghiare ne spun că această manifestată de încredere s'a făcut unanimum. Noi scim că în reprezentanța Clușului se află și Români, deși sunt în mare minoritate. Întrebăm, fost'au Români de față și decât au fost vr'unulă afară de funcționari, cari trebuie se jõe cum le cântă șefii lor, ce l'a îndemnată de a se alătură la votul Ungurilor, care aprobă politica d-lui Tisza față de Croați?

Comitele Taaffe s'a esprimită câtră corespondentulă diarului „Standard“ despre măsurile excepționale în modulă următoru: „Măsurile năstre sunt îndreptate numai și numai în contra acolora, cari pericliteză vieța și averea și turbură liniștea și ordinea publică. Nici prin visulă nu-mi trece a folosi aceste măsură și în sensulă politicu; cu deosebire nu-mi trece prin gândulă a comite unū atentat asupra liberalismului. A folosi măsură excepționale său mai bine a abusa de ele ca de unū părete mobil, decât e sub demnitătea mea; pentru așa ceva sum pré mândru. Noi vom îngrijă în sensulă celū mai strinsu de liniștea și ordinea publică; dăr nu ne vom atinge nicidecum nici de liberalismulă nici de pressa liberală întru câtă acesta ne sprijinesce în apărarea vieții și a proprietății.“

În „Monit. ofic. ală României“ cetim următorulă comunicat: „Diarulă „Timpulă“ ca și

mai multe diare se ostensc a da incidentului întâmplat cu ocaziunea congresului economic din Iași proporțiuni însemnate. Adevărul este, că incidentulă dela Iași nu a dat loculă la nici-o reclamațiune diplomatică.“

Sâmbată sâra camera francesă a fost surprinsă de scirea, că Eugeniu Rouher, unul din cei mai de frunte ministri sub Napoleon III și talentatulă conducătorulă partidei bonapartiste, a repositat. Rouher a fost născut la 30 Novembre 1814 în Riom; ca deputat în adunarea națională dela 1848 s'a alăturat la partidă lui Louis Napoleon și la 31 Octobre 1849 a fost numit ministru de justiță și președinte ală cabinetului și cu puțină întrerupere a fost mai în totă timpulă domniei lui Napoleon ministru. Influința lui era așa de mare în Tuilerii, încât i s'a dat numele de „vice-împărat“. Se dice că în certele interioră ale partidei bonapartiste Rouher ar fi fost mijlocitorul și că chiar în timpulă din urmă a știut se apropie pe Jeromiști de Victoristi.

Așa numitulă ministeru spaniolu „liberalu“ conservator ală d-lui Canovas, după ce a dat tote posturile de prin provincii numai la omeni săi, dă acum nuoe doveđi despre liberalismulă său; elă confiscă diare și îndreptă toate. Diarulă „el Globo“, ală d-lui Castellari, este atâtă jertfă a presei. De altminteră republicanii moderați nu s'au otărit încă ca se iă parte la alegerile pentru Cortes, după cum se anunțase din erore. Ei, după cum spune diarulă „el Globo“, voru luă o otărire după ce voru cunõe intențiunile guvernului și voru fi convinși despre sinceritătea viitoriloră alegeri. Centralistii, sub d. Martinez Campos, și liberalii moderați, sub d. Sagasta, se dice că înclină spre abținere.

Amă avut ocaziune, scrie „Telegraphulă“, să vorbim adă cu unū oficeru rus, care demisionându din serviciulă bulgaru plecă mână la Rusia. D-sa ne a declarat că peste 37 oficeri ruși au părăsit serviciulă bulgaru, acești militari sunt în momentulă de față înlocuiți cu oficeri bulgari. Generalulă rusu Cantacuzino, actualu ministru de resbelă ală Bulgariei a adus cu sine 17 căpitani ruși, 5 maiori și unū colonel. S'a luat dispozițiă, ca termenulă de serviciu ală oficerului rus în armata bulgară să nu fie mai lungu de trei ani; așa fiind, o remaniere generală se va efectua în corpulă oficeresc ală Bulgariei. În momentulă de față armata bulgară numă peste 206 oficeri ruși și 18 doctori militari.

Din Scutari se scrie diarului „Narodni Listy“ din Praga: Triburile de munte, Hotti, Grudi, Castrati și Clementi s'au resculat sub conducerea lui Ali pașa dela Gusinje. Liga albă nesă a început din nou să predominesă în Albania de sus și a pus mână pe guvern. Capii Ligei au ținut la 15 Ianuariu o întrunire și au hotărit să se opună la cedarea teritoriilor Gusinje și Krajina câtră Muntenegru. Se presupune, că consululă austriacu și Pôrta susțin resistința și de aceea principele Nichita și-a rechemat pe delegații săi din comisiunea de fruntarii. Afară de acestea principele Nichita a îndreptat Albanesiloră de a mai visita tîrgulă dela Podgorița și a și a aședat unū cordon pe fruntaria albanesă. La 19 ale curintei Albanesii năvliră pe teritoriulă muntenegrenu de lângă Podgorița, dăr, după o luptă de două ore, fură respinși cu 50 morți și răniți. Muntenegrii avură 10 morți și 25 răniți. Din astă causă principele Nichita ordonă întărirea cordonului și încheiă cu Miridiți unū tractat, care va fi semnată dilele aceste de fratele lui Prene Doda, care se află acum ca oște în Cetinje.

Cestiunea limbilor în Austria.

(Continuare.)

Dr. Gregor (continuându): Minoritatea mai dice că toate decisiunile acestei camere sunt influențate și dominate de cestiunea naționalităților și a limbii. Concedă, este adevărut, că totă viața năstră publică, ba în parte și cea privată este chiar înveninată de cestiunea de naționalitate și de limbă. Nimic nu dorește mai mult de câtă mine, ca în fine această cestiune să fie resolută într'unu modu fericit. Dăr propunerea lui Wurmbrand tóră numai oleu pe focu.

Decea s'ar primi această propunere tocmai naționalitățile negermane ale imperiului ar trebui să fie cuprinse de cea mai mare amărăciune contra poporului germanu vădându că voiesc a le impune o limbă cu forță. Sunt orânduieli în viața de stat, cari deși învolvă o nedreptate, totuși sunt raportate în tăcere, cari însă provocă la momentu resistința în contră-le, decât se înaltă la valoare de dreptu prin legi imperative; căci sântulă omului dreptu se revoltă, când e vorba că ceea ce este nedrept să devină dreptu (Bravo repețite în dreptu). Unū lanțu ce-lă pörtă omulă de bună voie nu este lanțu; dăr decât acestu lanțu ni se împune cu forță, elă este unū jugu nesuferit ală sclăvici (Forțe bine! Bravo!). Diceți, că ordonanța pentru limbă, care nu conține nimic nou, a neliniștită în gradulă celū mai mare poporulă germanu. Cu câtă mai multu nu s'ar turbură poporele negermane, decât ar deveni lege propunerea lui Wurmbrand. (Așa e, în dreptu.) Este ore înțeleptu acelu guvern, care ar vese să liniștescă o parte o populațiunii printr'aceea, că turbură cumplită partea cea mai mare a acestei populațiuni? Fire-ar înțeleptu de a stinge focul, ce s'iscat într'o parte a unei case și a aprinde apoi partea cea mai mare a casei? (Forțe bine! în dreptu). Și mai dice, că Austria se federalisază și că țările corone boeme tindă a formă unū grupu independentu. (Bravo!) Este bine decât așa ceva ar fi înseris în cartea istoric; acestu procesu puternicu nu s'ar puté opri cu nise mijloce așa de mic ca propunerea lui Wurmbrand. Profes. Tomaszuk ne-a provocat pe noi Boemii să învîțăm nemșesce, ca să nu remănem îndereț cu cultură. Haru d-lui avem în istoria năstră o perioadă cându poporulă boemu a ajuns la unu grad de cultură fără limba germană și fără grațiosulă sfatulă profesorului Tomaszuk (ilasitate).

Mai înainte Austria trebuia să pörte o haină germană, dăr dela 1866 este avisată la poporele sale (Bravo! în dreptu) și nu mai este legată de Germania. A face unū stat germanu din Austria ar însemna adă a amenință chiar existența ei (Bravo în dreptu). Nemții voru să și recăstige din nou egemonia. Dăr pe calea idee esclusive de naționalitate nu voru ajunge la domniă, această cale este greșită. Cauza pentru care aș perdută puterea nu este aceea, că aș fost un bun naționalist german, ci aș perdută domniă pentru că aș părăsită cu necredință stăgulă libertății. (Forțe bine! în dreptu.) Aș părăsită pe scenă că partidă liberală. Cum aș justificat crederea omeniilor liberali? Să luăm legea de alegere, care e opera d-văstre. Este asta o lege liberală, cându lucrătorulă n'are nici unū drept cându țeranulă are de o sută de ori mai puțină dreptă ca orășanulă și orășanulă de o sută de ori mai puțină dreptă ca marele proprietar, cându dreptu politic se împartă după cărticica de dare și după diplomele de nobilime? Nu stăm mai bine nicidecum legea de presă și cea de întrunire. Adă și cea neînsemnată scriere precum și adunare depinde de grațiă autorităților polițiane. Și acum voiți să faceți și din art. 19 ală constituției o caricatură acățându de elă propunerea lui Wurmbrand. Așa stăm cu libertatea, ce aș adus o poporeloră Austriei. Și încu privesce libertatea pe tîrîmulă economică calea care au mers guvernele văstre este și adă udată de lacrimile vėduvelor și a orfanilor, cari în timpă așanumitului „aventă economică“ și au perdută averea. Aș păcătuit greu în contra libertății, că perdut totu, libertate și domniere. (Forțe bine în dreptu.) Dăr prin acesta aș perdută totodată îndreptățile de a ne face imputări de a mai conduce viitoru elementele liberele în Austria (bravo.)

Va veni o zi, și ea trebuie să viă pentru biră poporeloră Austriei, cându rolulă conducătoru ilău avă erăș partidă liberală. Dera această partidă a compusă din alți omeni și se va îndreptă după principi, nu după ale partidei actuale libere. Este compusă din bărbăți de tote naționalitățile și lime cari voru serie pe stindartulă loră devisa egală dreptății pentru tote popore; ea va constă din bărbăți, cari voru veneră principiulă de naționalitate, unū principiu de naționalitate în sensulă nobilității măreț ală cuvintului; unū principiu de naționalitate care voiesc binele propriului popor fără de a împinge pe altul în miseria unū principiu de naționalitate, care învîță pe popor să iubescă, fără de a ură pe altul; unū principiu de naționalitate, care năsuiesc spre libertăți propriului popor, fără de a voi să ferece în lanțu sclăvici pe altu popor (Bravo repețite). Și adă principiu de naționalitate este marea idee, este vărăta idee de stată a acestui imperiu fiindu-că această idee nu e idea propuneri lui Wurmbrand, fiindu-că drumulă, pe care merge Wurmbrand

duce la pace și la bine, ei la luptă vecnică și la
trugerea statului, de aceea votează contra propune-
nii lui (Aplause sgomotoase și îndelungate în drepta.)

(Va urmă.)

Făgărașu în 28 Ianuarie 1884.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

În colonele preștitului diară „Gaz. Trans.” Nr. 2
e. fin atătu de fericita de a ceti o corespondință
ceră dela Făgărașu, unde între altele se caracte-
ază pactul încheiat între conducătorii români, și
tuda prefectului, privitor la alegerile funcționari-
din 19 Decembre a tr. din acest județ, de fu-
tă și fatală.

Păreri corespondentului din estiu, cari diferă
păreri optimiste ale altor corespondenți ai „Gaz.
Trans.” din Tera Făgărașului se justifică și printr'o
respondință apărută în diuarul guvernamental
„Gyár Polgár” Nr. 296 a. tr. unde cu referire la
gerile din acest județ se dice între altele:

„De altă parte minoritatea maghiară din împă-
uirea încheiată în asemănare cu perioada celor 6
ni trecut are acum și acel folos, ce nu e de des-
reșit, că în centru până acuma (socotind aici și
funcționari, de presente în centru sunt șapte funcțio-
ari unguri aplicați. În județ (aci socotind și pe
abmedicul cercual) avurăm până acuma trei, ér
de presente sunt cinci funcționari unguri aplicați.

rin urmare noi Ungurii, în urma împăciuirii am
estigat patru posturi, pe când, decă în lipsa în-
ciuirii ne măsurăm puterile, toate interesele nostre
au pus în joc, și eră îndoișu, că vom pute reeși.

Nu este acésta o probă destul de evidentă, că
etul încheiat la alegerile funcționarilor din ju-
dulu Făgărașului nu numai, că este funest și
al, dér va lăsu pôte încă și urmări foarte
te după sine. — Nu este probat îndestul
conducătorii nostri măcar pe departe și-au impli-
d chemarea lor față de alegători, de a căror îm-
dere s'au bucurat. Decă urmărim cu atențiune
rsul lucrărilor dela început până în fine, trebe
mărturisese, că câștigăm chiar convicțiunea con-
ră. Spre chiarificarea adevărului, cu permisiunea
Vostre, D-le Redactoru, voi descrie în scurtu pre-
irile și decurgerea alegerilor din acest județ.

În 5 Decembre a. tr. după ședința adunării estra-
inare județene au convocat d-nii advocați Romani,
vlea și vicariulu Micu o mică întrunire la 3 ore
m. în casa proprietarului român Toma Nicolae
Făgărașu spre a se consultă alegătorii între sine
apra viitoarelor alegeri. Aci s'au înfașosat la
destinată un număr însemnat de alegători. În-
mirea s'a constituit la propunerea dlui Romani,
gându-se de președinte ad hoc vicariulu Ioan Micu,
aclamațiune. După acésta s'au început discusiunile.

rbitorii mai toți afară de unul, au fost de părere,
se nu pacteze, că de și majoritatea membrilor ro-
ni verificați sunt 79 față de 75 neromâni, totuși
că se vor înfașisa Români toți, rezultatul va fi
nru pe partea lor. Dér acelu unul mai șiretu
cātu toți cerându-și cuvântu, a dîsu cam acéste:

„omii mei se nu vè pară lucrulu de glumă, ce-
nea acésta este multă mai importantă decăt, ca
treceam așa ușor peste ea. Sè punem casul
alegătorii nu se vor înfașisa toți, ce daună ir-
rabilă ar resultă într'unu asemenea casu, drept
ea eu aș propune: ca se se alégă o comisiune de
și, séu unei, din sinul acéstei întruniri, cari se luere
interesula majorității populațiunei acestui județ
pă cum vor află de bine.”

Acésta propunere după mai multe vorbir pro, și
ntra s'a primitu, și s'au alesu cinci membri în co-
siune, Vicariulu Micu, advocați Romani și Duvlea
interni, și dintre externi Chiornița și Stanciu, acéști
bi din urmă nu au participat însé de locu la pac-
e. După-ce vedu propunătorul, că cu acésta pro-
ere a reeșit, a făcutu alta și acéca: „Domnii mei
nte de tôte vè multămim pentru încrederea, cu
e ne-ați onoratu dér totodată, ca se fim și sprijii-
te, și de D-Vostre, căci la casu contrariu tôte lucrările
stire vor fi zădărnice.” Ca se fim pentru tôte
ntualitățile bine pregătiți aș află de bine, ca se
tribuim fie-care dintre cei presenți după puteri,
re ajutorarea alegătorilor, cari sunt mai în depar-
re, pentru-că nu poți pretinde, ca unu alegătoru sîr-
nă se petreacă timp de 2—3 zile prin Făgărașu
ă puțină rebonificare din partea noastră, și la casu
lipsă se trimitem și trăsuri după dînșii, pentru-că
mai dela o deplină solidaritate, împreunată cu ener-
și disciplină, va fi opul nostru încoronat cu
pcesu.”

Propunerea acésta încă a fostu primită, și la mo-
ntu s'au adunat 80 fi. dela cei de față. Nefindu

alte obiecte de pertractat ședința s'a ridicat cu acea
observare; că comisiunea alésă va fi indatorată a
dă socotela despre lucrările sale în ajunulu zilei de
alegere, acéca: în 18. Decembre a. tr. séra în Făgă-
rașu, la care se invită toți alegătorii. Pe câtu sunt
bine informatu conducătorii români și maghiari înainté
de alegere au avut trei întruniri, rezultatul final l'a
avutu însé numai întrunirea a treia. Maghiarii prin
propunerile condițiilor preliminare și-au asigurat
personele favorite lor, și acéca: pe Nagy Sándor
președinte, pe Herszényi Bálint asesoru la sedria or-
fanală, pe Kapocsányi Mór fiscalu (advocatul jude-
tenu), pe Pánczél Zsigmond vice notariu secund., pe
Herszényi Imre subprefectu în Făgărașu, dintre cari
unii erau nesiguri de neșire și pentru acéstu favoru
atātu de indulgentu, li s'a concésu conducătorilor ro-
mâni postul de vice-comite alu notariulu primu, alu
unui asesoru la sedria orfanală alu vice notariulu
primu, alu revisorulu, alu perceptorulu, și alu contro-
lorulu gremialu, postul de medicu primaru, și alu
duoilea submedicu comitatensu. Toți acéștia au fostu
cu aclamațiune aleși. — Posturile de subprefectu la
Branu, Șercaia, și Arpașulu inferioru le-au lăsatu sor-
ții, pentru-că aci nu au avut nicu una nicu altă par-
tidă așa multu interesu. — Posturile de adjuncți de
subprefectu, cari conformu legeri sunt a se alege,
le-au lăsatu la libera dispozițiune a prefectulu. —
Oficialii manipulanți încă s'au denumitu de prefectulu,
fără cea mai mică intervențiune, séu ajutoru din par-
tea conducătorilor români, și așa prin pactulu acésta
atātu de maestritu încheiatu între Români și maghiari
avem în centru cu practicantul denumit 8 Maghiari
și 7 Români, și în județ 5 Români și 5 Maghiari
funcționari aleși și denumiți, pentru că cum dîsei
lupta în sine din partea conducătorilor nu a fostu
atātu o luptă de interesu generalu, cătu mai multu o
luptă restrînsă la persone particulare, rudite séu
amice s'a.

După alegere conducătorii nostri atātu au fostu
de entusiasmați de rezultatul alegerilor, de au căpă-
tat poftă de arangiarea unui banchetu, care s'a datu
în ziua de 20 Decembre a. tr. în hotelulu cetatea
„Paris” și în alte trei ospetării care au costat 147
fl. v. a. Anticipatiunea de 80 fl. v. a. adunată în con-
ferința din 5 Decembre a tr., în urma acéstei dis-
pozițiuni nu ajungea spre acoperirea speselor făcute.
Dér unul din cei trei puternici patroni, curându a
venitu la acea idee practică, ca fiecare funcționar
alesu cu 1. Ianuarie a. c. se plătescă a conto spesé-
loru făcute cu ocașiunea alegerilor 1% din léfi, și
cu modul acésta, li-a succésu marimimoșiloru con-
ducători a mai adăuga lângă anticipatiunea de 80 fl.
încă 150 fl. cu totulu 220 fl., subtragându speséle
făcute de 147 fl. mai remâne și pentru fondulu de
reservă un plus de 73 fl. 73 fl. v. a.

Am alergat și eu ca reprezentante municipalu
din deparțare, ca se dau și eu mână de ajutoru la
actulu alegeri atātu de importantu, dér cându am
sositu la Făgărașu pe speséle mele, și fără celu mai
micu ajutoru, a fostu totulu gata.

Am avut ocașiune a mă convinge în persona că
județulu Făgărașulu este astădu condusu de nișce
parveniți, și că prin famosulu pactu alegătorii români
din acéstu ținutu au fostu réu amăgiți.

Beica Română 28 Ianuarie 1884.

(Absolutismu constituționalu.) După ce
alegere d-lui George Têrnoveanu, notaru cen-
tralu, membru în comitetulu municipalu din cer-
culu Beicii maghiare făcută în tòmna anul
espiratu a fostu cassată din causă, că respec-
tivulu nu avu dreptulu de alegere, și prin ur-
mare nicu alesu n'a potutu fi, s'a destinat ziua
de 28 Ianuarie a. c. că se se alégă altu mem-
bru în locul dînșulu. Alegerea s'a și ținutu
totu sub presiuniu fostulu solgăbiru d. Nagy
Tamás în Beica maghiara.

Aici la alegere ne-au onoratu cu cinstita
loru față dintre ampioiții comitatensi d. Ferencz
Albert advocatul (fiscalulu) substitutu alu acéstu
comiatu ca pretendentu la demnitatea de alu
3-lea membru comitatensu și d. Farkas Kálmán
adjutantele solgăbirulu Reginalu inferioru.

Ori-ce omu cu adevărată cultură a inimei și
cu deosebire Românulu consciu de chiamarea
sa, a trebuitu se se infiore de pretensiunile ab-
surde și absolutistice, cu cari acéști 2 ampioiți
au pășit pe față la acésta alegere. Mai ân-
taiu d. Farkas Kálmán a recomandat pe favo-
ritulu séu F. Albert alegătorilor și cu deose-
bire inteliginței românesci. După aceea a chi-
matu la o parte pe fie-care notaru de cercu și

după câte o catichisare grosolană, se încercă a
le împune chiaru și prin amenințări, ca se in-
strueze pe alegători și se luere pentru ca se fie
alesu susu numitul pretendentu. Poftim preten-
siune ungrescă. 9 comune curat românesci și
numai una ungrescă, și încă nici aceea puru un-
grescă se mai alégă și între acéști 3 membri
comitatensi pe unu ungru, ca și cându nu ne
ar fi pré mulți 2 de mai înainte?

După ce s'a început alegerea vedându sus-
numiții domni, că alegătorii românesci desu în
óra a 11-a totuși au învêtatu a urmă pastoriloru
sê sufletesci și inteliginței în astfelu de afa-
ceri, și că în locul d-lui Ferencz Albert, de
care nici că se mai audise ceva până acum
votéza pentru M. O. D. Alesandru Têrnoveanu
coadjutoru protopopescu în Reginu, se turburara,
și cu deosebire d. Farkas Kálmán începu a
înjură pe preoții românesci de căți sânti sunt
în lume și a se exprima în tôte dialectele tri-
viale câte numai se potu află în o limbă cultă
ca cea maghiară, așa încātu mă genezu a mânji
un diară atātu de respectatu, ca „Gazeta” cu
astfelu de expresiuni „culturale”. Alegerea
firesce s'a finit în triumfulu Româniloru.
Ceriulu insultatu (nu înțelegu) pe nedreptulu, care
a adusu și pe poporul românesc din acéste ți-
nuturi la cunoscința de sine, și-a stêmpêratu
mânia printr'o ninsore abundantă și alegătoru
s'au depărtat pe la ale sale în cea mai bună
ordine și pré îndestulitu, căci au vedutu, că
sântii înjurati au rădicatu causă românescă.

Regretăm, că guvernulu ce se dice „con-
stituționalu” sub masca fericiri popóreloru prin
astfelu de apucături absolutistice voiesce se
vine unde numai pôte omni de ai sei. Nu
înțelegem de loc cum de nu se gândesce, că
tôte acéste machinațiuni nu numai că nu-i căș-
tigă atragerea popóreloru ci dincontra produc
cea mai violentă reacțiune și nemulțumire în
pieptulu fiăcari Român binesemțitoru. Au nu
ne ajunge, că cu alegerea ampioiților comi-
tatensi, afară de unu bietu medicu de român,
n'am căpêtat nicu măcaru unu mêturatoru de
cancelariu român? Erte-ne ori si ce Unguru
căci astfelu de pretensiuni absurde ca cele ce
ni s'au făcutu cu ocașiunea acéstei alegeri până
vom pute nu vomu implini nimenui. —w—

Tohanulu vechiu 22 Ianuarie v. a. c.

(O mobilizare fără de veste.) Domnule
Redactoru! Dilele acéste a fostu mare fierbere
în comuna noastră și juru. Se părea că suntem
în ajunulu unui mare resoiu. Și într'adeveru
fiăcării nostri rezervisti și concediați căpêtasera
ordinu de concentrare. Mulți fiăcări sosira și din
străinatate. Dòmne ajută, diceau unii, dór se-o
mai schimbă vremurile decă vomu avé o mare
bătăliă. Mamele începură se plângă pe fiu lor,
pe cari îi credeau deja în gura tunului.

Cine a provocat acésta mișcare și turbu-
rare? Deslegarea acéstei întrebări este co-
mică. La subprefectura din Branu, unde este
vestitul Csia Elek ca ajutoru, s'a întemplat
că elu, séu unu scriitoru de sub dînșulu, au
schimbatu blanchetele ce trebuia se le alature
la o circulară privitoare la unele mèsuri ce
ce le reclama legea de vênatu și în locu de
blancheta pentru vênatu a adausu blancheta
pentru mobilizare. Notaru din Tohanu ve-
dându blancheta nu s'a mai uitatu decă e sub-
scrisă ori ba în regulă — pôte că este și cam
scurtu de vedere — și așa a tramsiu biletele
de conchiamare la toți concediați și rezervisti.
Babele de prin satu, vedându încureătura ce a
produs o acésta neînțelegere, diceau, că „nu e
semnu bun” și trebe că se apropiă vre-o
resmirită. . .

Isvórele istoriei Româniloru.

Ântaia conferință ținută la Ateneu de d. Gr. G. Tocilescu. Dare de sémă datorită d-lui C. C. Dobrescu.

În séra de 6 Ianuarie, d. Gr. G. Tocilescu,
profesoru la facultatea noastră de litere, a ținutu o
conferință la Ateneu despre „Isvórele Istoriei
Româniloru.”

Dela început d-sa face declarațiunea, că apar-
ține acelora, cari consideră istoria ca o sciință, a
cării ființă se recunose în metodulu criticei
cu ajutorulu căreia restabilim „faptele reale”;

ér nu o artă, în care ar predomină retorica, espunerea artistică, tablourile vii și mișcătoare, discursurile plâsmuite, cu un cuvânt imaginațiunea înflăcărată a celui, care scrie ori vorbește despre un eveniment istoric. După ce arată, că atât la Greci, cât și la Romani cu mici excepțiuni, precum și în evul mediu, istoria a fost mai mult o gimnastică de cuvinte cu scop de petrecere, d. Tocilescu ne spune, că scôla istorică dela Götting, Niebuhr și alții, au pus bazele metodului istoric, care se rezimă pe studiul critic al isvórelor. Acesta este metodelui german și totuși deosebit de cel care mai domnese încă în Franța, Italia și Spania.

În adevăr arta istorică mișcă inimile, înflăcărează mințile, aprinde fantasia mulțimii, deșteptă entuziasmul momentan în sufletele amorțite, rătăcesce opiniunea publică, a cărei putere e imensă și astfel cere ca adevărul real să se închine ideilor artistului, în loc ca artistul să se modifice ideile după realitatea faptelor.

Dacă prin noi înșine nu putem cerceta trecutul, apoi prin studiul critic al isvórelor ne apropiăm de densul, îl pricepem, așa cum reese din mărturiile istoriografilor. Prin urmare cestiunea de a se ști, dacă noi avem sau nu o adevărată istorie națională, depinde în mare parte de studiul aprofundat al isvórelor istorice, adecă de valoarea ce au ele în lămurirea faptelor.

Dér în ce constă metodelui critic! Metodelui critic cerne cu d'amăruntul tóte fântănele istorice. Cu ajutorul lui trebuie să aflăm mai dinainte pe autorul documentului, să-i fixăm data, să ne asigurăm de autenticitatea lui, să cunoșcem gradul de autoritate al mărturiei, în fine să facem o analiză filologico-literară, pentru a ne convinge pe deplin de însemnătatea documentului.

În întâia conferință d. Tocilescu s'a ocupat numai cu Cronicele. După ce face o enumerare destul de completă a cronicelor până acum publicate distinsul conferențiar adaugă, că fără o comparație critică a codicelor unui manuscris o confruntare făcută cuvânt cu cuvânt, cu observațiunea celor mai mici puncte de diferență, chiar de ortografie, fără determinarea vârstei, patriei și gradului de credință a fiecărui codice, edițiunea manuscrisului nu pòte fi critică, ér fără edițiunea critică a anelor nu este nimic de început în istorie. D. Tocilescu ia apoi în cercetare cronicile publicate până acum pentru a ne convinge, dacă tipărirea lor a fost făcută cu acea fidelitate critică și delicatete de conștiință, care reclamă uneori atențiunea asupra unui cuvânt, ori unei litere. Analisându și dându mereu exemple, d-sa dovedește, că în tipărirea cronicelor d. Cogălniceanu n'a urmat nicidecum povețele metodului critic, deși a întrebuițat 40 manuscrise la publicarea a 11 cronic, câte au apărut până acum. Errori de date, de multe ori de fapte, strămutări de domnii, lipsuri de evenimente, fapte cu totul întortocheate se vedu lă totu pasul în Letopișițele Ţerei Moldovei, provenite negreșit din cauza multelor variante, și de aceea e absolut necesar o nouă grupare a materialului acestor cronic pentru a se puté completă testurile originale. D-lui Cogălniceanu însă, care încă de pe la 1833 a adunat manuscrise și a lucrat asupra lor nu i se pòte imputa lipsa de metod, de ore-ce d-sa, fără a ambiționa să ne dea o edițiune critică, a scăpat de uitare și peire scrierile vechilor cronicari ai Moldovei, cu care totdeauna se pòte mândri literatura noastră istorică.

Despre cronicile publicate în Magazinul istoric pentru Dacia se pòte dice, că au aceleași pécate, adecă lipsa de metod, errori însemnate de lectură, omisiuni de rânduri întregi, estropieri de frasc, care facé utilizarea lor imposibilă, uneori chiar periculoasă.

Totu aceleași observațiuni face și celor publicate de librarul George Iónid. D. Tocilescu ilustrează aserțiunile sale cu exemple — de multe ori hăslii — și în privința cronicelor publicate prin reviste și diare.

În fine ne vorbește de un manuscris sêu codice istoric dela biblioteca centrală din Bucuresci, care completează cele publicate în Magazinul istoric de Cronica lui Murgul, despre care vorbește Ragusanul Luccari pe la 1600 și d'o altă cronică scrisă în limba slavonă bisericăscă, care face parte din colecțiunea patriarhului Nicon și publicată în Rusia pe la 1793. D. Tocilescu terminându, dice că: necesitatea unei edițiuni critice a cronicelor noastre e cu totul imperioasă, pentru că până când isvórele nu se vor culege, compará, criticá studiá și scóte la lumină, nu vom ave o adevărată

istorie națională. Și fără istorie națională un popor nu va avé nici odată conștiința trecutului sêu, care — după disa unui istoric rusu — se serve de talmăcire timpului de față și povăuire timpului viitor.

Într'unul din numeroasele viitoare voi face darea de seamă și a celei de a doua conferință asupra parții documentate a isvórelor istorice.

(„Românul“.)

Diverse.

(Cărăbuși în Ianuarie.) Aséră un amic și confrate ne facé o neașteptată surprisă trămițându-ne într'o cuvertă un cărăbuși (gâdacu de Maiu) viu, vesel și frumos c'ună mică biletă de cuprinsul următor: „Domnule Redactor! Semne bune! . . . Ori că se scurtéază érna cu 8—9 săptămâni, ori că Ardealul nostru are de gând a se preface într'un al doilea sinu al lui Avramu. Altfel alăturatul insectu nu s'ar fi putut ivi într'un timp atât de neobișnuit. Ți 'lă trămitem, ca se 'ți țină de urit!“

(Statua lui Lazaru.) Prin o favoare specială, am fost și noi admisi a admirá, într'una din sălile Museului național din palatul Academiei, superbul model de lut, în mărime naturală, al marelui învătător Lazaru. Modelu, după care în mărime îndoită (spre a face päreche cu a lui Heliade Radulescu), va fi sculptată în marmoră de Massa-Carrara, statua acestui luptător al renascerei române. Suntem datori a mărturisi că primim deja c'o mândrie națională, acestu lucru săvêșit, datorit d-lui Georgescu, primul adevăratu artistu al daltei române. La piciorle acestui modelu chiar, te simți agitat și insuflat de nise sentimente noi, de patriotizm, naționalitate, progres și cultură, pe care cu cartea în mână și cu fulgerii speranțelor viitorului în ochi, acestu întâiu dascălu român, lumina deșteptă și avéntă o generație născută în putrediciunea domniei fanariote, către un viitor ce nu mult an a mai trebuit spre a se adevé și în privința sufletelor și în privința valorii națiunii sale, care scia bine elu că nu éra de câtu adormit. Mult se va datorá dlui Georgescu, că ne-a reamintit, fie și în marmoră, învătămintu pe care ni-lu va inspira fruntea, ochii, gura, care pare că stă să ne vorbească încă, energia în fine a întregului chipu al lui Lazaru în pétră. Dacă esecutarea ei în marmoră va fi credincioasă modelului, apoi repetăm că ne vom puté felicita noi toti Români, de admirația ce va provoca inspirațiunea și talentul d-lui Georgescu. Michel-Angelo isprăvindu pe colosalulu sêu Moise (statua, care se află astă-zi în Roma în basilica „San Paolo fuori di murra“), transportat elu însuși ilu lovi cu ciocanul (semnul se vede și astă-zi), strigându-i: „perche non parli?! — de ce nu vorbești?“ Noi vom puté întreba pe învățatorul Lazaru reînviat de pétră: „de ce n'ai sufletu să ne înveți și pe noi?“

(„Telegraphul“.)

(Balu în Timișóra.) Din partea inteligenței române din Timișóra se va arangia Sâmbétă în 18 Februarie (1 Marte) 1884 în sala cea mare a redutei (otelulu principele de coronă Rudolfu din cetate) un balu pentru ajutorarea scólelor gr. or. române din Timișóra și a studenților sêraci din institutul alumnal. În decursul balului se vor produce și 13 calușeri îmbrăcați în costume naționale. În numele comitetului arangiatoru: Petru Oprișu președinte. Nicolae Coșariu, vice-președinte.

Nou abonamentu la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1-a Ianuarie st. v. 1884 sa începutu un nou abonamentu, la care invităm pe onorații abonați, amici și sprijinatori ai fóiei noastre, rugându-i ca să binevoiescă a si-lu renoi de cu vreme pentru ca diarul să li se pótă espedá promptu și fără intrerupere.

Domnii noi abonați, și cari n'au achitatú costulú abonamentului sunt rugați a ne trimite banii sêu directú prin mandatú postalú, sêu prin Domnii, la cari au subscrisú abonamentulú.

Prețulu abonamentului, ce se pòte tramite mai ușorú prin mandate postale, este:

pentru Austro-Ungaria cu posta: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe șese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru România și alte țeri esterne: pe trei luni 7 franci, pe șese luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Scrierile sunt a se adresa la Redacțiunea „Gazetei Transilvaniei“ în Brașovú.

De vëndare.

Casa Nr. 73 din ulița Furcú

apartinátore minorenilorú reposatului Dimi Nicolau este de vëndare, de voie liberá. Dorit să se adreseze:

1—3 Têrgulú Straelorú 149.

Istoria Țiganilorú

cu ilustrațiuni oomice în textú, ap

Popa Colacú cu popa Pupáză,

dialogú sensationalu, vorú începe a se blica în numărulu din Fauru alú

„CALICULUI“.

Caliculú iese la Sibiuú în prima fie-cărei st. v. broșuratú, 24 pagine, octavú mare, d'unú diaru humoristico-satiricú de primulú și deșteptá interesú la cetire în tóte părțile cuite de Români.

P. T. Publicu iubitorú d'o lectură pica și de risú cu hohote, binevoiescă a aboná multú până 'n 1 Faurú st. v., pent cá nu tipárimú exemplare de serva. Prețulu pe anu 3 fl. sêu 7 franci, 1/2 de anu 1 fl. 50 cr. sêu 3.50 fr. Num singuratici se espedéza cu 30 cr.

3—3 Administrațiunea „Calicului“

65 bucăți numai fl. 8.50

Tacámuri de masá de arg

BRITANNIA

cu marca brevet. a fabricel. lú.

Audiți, vedeți și vè mirati

Unú serviciu verit. englezescú. patent. dur pentru feliori și dessertu din argintú de tannia solidu și massivú, care se pòte mai pune de categoria cu argintulú verit. și pentru care garan in scrisú și după 25 de ani cá fiindu întrebun remane albú. Acestá garniturá a costatú mai peste 30 fl. și se vindé acum c'unú prețú forte red

Întreaga garniturá constá din urmátorele piese:

6 bucăți	cuțite de argintú Britannia bunú	. . .	fl.
6	furculițe	„ „ „	massive . fl.
6	linguri	„ „ „	massive . fl.
6	scăunele	„ „ „	fine . . fl.
1	lingurá de supá	„ „ „	massivá . fl.
6	linguri de cafea	„ „ „	massive . fl.
1	lingurá de lapte	„ „ „	massivá . fl.
6	cuțite micé de desertú și copii,	solide	. fl.
6	furculițe de desertú	„ „ „	massive . fl.
6	linguri de argintú-Britannia	solide	. fl.
6	páhare pentru oue	fine	. . fl.
6	linguri	„ „ „	fine . . fl.
1	solniță pentru pipera	finá	. . fl.
1	„ pentru sare	frumosá	. fl.
1	tavá de 30 cm. lungime	finá	. . fl.

65 bucăți . . . fl. 8.50

numai fl. 8.50.

Aceste obiecte se trămitu și cu bucata prețurile susú arátate, dér celú ce comandá tota bucățile, le capetá în locú de a da fl. 15

tóte numai pentru 8 fl. 50 cr.

Prafú de curațitu pentru argintulú meu Brit. cutá cu e

Admonițiune! Argintulú de Britania nu mai este yeritabilu decât pórtá marca de mai susú.

Comandele se efectuescu numai dupa trămiterea túlui sêu cu remburse (Nachnahme) și sunt a se adri

BERTHA ZUCKER'S Britanniasilber-Hauptdepót

Wien II., Pfeffergasse Nr. I.

Dacă nu convine garnitura se întorecú pasu dovadá cá negoțulu e realú. — Catalogulu pân lorú gratis.

Editorú: Iacobú Mureșianu.

Redactorú responsabilú: Dr. Aurel Mureșianu.

Tipografia: Ioanú Gótt și fiú Henricú.